

KLIMAATOPWARMING: EEN STAND VAN ZAKEN

In 2015 hebben de VN-lidstaten in Parijs afgesproken om de opwarming van de aarde onder de grens van 2°C te houden, en zo dicht mogelijk bij 1,5°C. Tegelijkertijd zetten de gezamenlijke nationaal bepaalde bijdragen (NDC's) van de landen die het Akkoord van Parijs ondertekend hebben ons op weg naar een wereldwijde opwarming van minstens 3°C. De voorbije maanden bleek nog eens duidelijk hoezeer de opwarming van de aarde invloed heeft op de intensiteit en de frequentie van weersverschijnselen als overstromingen, bosbranden of cyclonen.¹

Het speciaal rapport dat het IPCC in september 2019 publiceerde over de oceanen en de cryosfeer,² onderstreept dat regeringen dringend meer en sneller inspanningen moeten leveren om de urgente klimaatproblemen aan te pakken en de oceanen op aarde te beschermen. Het rapport wijst immers op mogelijk onomkeerbare veranderingen en toenemende bedreigingen voor onze oceanen en voor de bevroren gebieden op aarde. In 2019 had het ijs in de Noordelijke IJszee 2,1 miljoen km² minder omvang dan het lange termijn gemiddelde.³ Dat is de op één na kleinste omvang die ooit door satellieten waargenomen is.

Volgens de Wereld Meteorologische Organisatie (WMO) was 2019 het tweede warmste jaar op aarde (2016 was het allerwarmste), met een temperatuur die 1,1°C hoger lag dan het gemiddelde in het pre-industriële tijdperk (1850-1900).⁴ Over het algemeen waren de gemiddelde temperaturen van de voorbije 5 en 10 jaar de hoogste ooit opgetekend.

De meest recente wetenschappelijke rapporten benadrukken dat het dringend nodig is om onze uitstoot van broeikasgassen zo snel mogelijk terug te dringen. Om nog 66 procent kans te maken om ons engagement van Parijs na te komen en onder de grens van 2°C te blijven, beschikten we volgens het IPCC in 2018 over een 'koolstofbudget' van 1170 Gt CO₂ en van 420 Gt CO₂ als we dicht bij 1,5°C willen blijven.⁵

In mei vorig jaar publiceerde "het IPCC voor de biodiversiteit" (IPBES)⁶ een verontrustend rapport waaruit bleek dat de meeste internationale verbintenissen op het vlak van biodiversiteit (de zogenaamde Aichi-doelstellingen, goedgekeurd in 2010) tegen 2020 niet zullen worden gehaald. Onder invloed van de mens hebben 75 procent van het milieu op aarde en 66 procent van de mariene milieus aanzienlijke wijzigingen ondergaan. Daardoor is een miljoen soorten met uitsterven bedreigd.

1 - <https://www.ipcc.ch/sr15/chapter/spm/>

2 - <https://www.ipcc.ch/srocc/>

3 - <https://www.epa.gov/climate-indicators/climate-change-indicators-arctic-sea-ice>

4 - Ibid.

5 - https://www.ipcc.ch/sr15/graphics/#cid_457

6 - https://ipbes.net/sites/default/files/inline/files/ipbes_global_assessment_report_summary_for_policymakers.pdf

DIT IS EEN KLIMAATNOODTOESTAND!

“A climate emergency declaration is kind of like a restart button for us to go into the future”

(Kammy Cordner-Hunt wetenschapster en kandidaat voor Independents for Climate Action Now, ICAN, Australië)

Er valt geen tijd meer te verliezen. Er moet dringend iets gebeuren. “*Winning slowly is the same thing as losing*”.⁷ Daarom vragen wij u om de noodtoestand uit te roepen voor het klimaat en de biodiversiteit, en alle middelen waarover u beschikt in te zetten voor de bescherming van onze planeet en ons milieu.

Wij vragen u om dit te doen en daarmee in te gaan op het verzoek van het Europees Parlement in zijn “Resolutie van 28 november 2019 over de noodsituatie op het gebied van klimaat en milieu (2019/2930(RSP))”.⁸ Dit is een essentiële stap om breed te mobiliseren en de noodzakelijke steun van de verschillende actoren in de samenleving te verwerven voor de veranderingen die nodig zijn voor het herstel van een leefbaar klimaat en een leefbare planeet.

Wij vragen u ook om grondig de gevolgen voor het klimaat en het milieu te beoordelen van alle nieuwe wetgevende en budgettaire voorstellen. Ze moeten in overeenstemming zijn met de 1,5°C-doelstelling die in 2015 in Parijs is aangenomen, ze mogen geen extra druk leggen op de meest kwetsbare bevolkingsgroepen in onze samenleving en evenmin bijdragen aan een verder verlies van biodiversiteit.

Er is geen plaats meer voor nieuwe investeringen in fossiele brandstoffen. Alle overheidssubsidies aan projecten die deze sector op een of andere manier ondersteunen moeten dringend worden stopgezet. Elke euro die wordt uitgegeven aan de financiering van vervuilende sectoren zal de transitie naar een CO₂-neutrale samenleving alleen maar duurder maken.

Tot slot biedt de Europese Green Deal de kans om de Belgische samenleving in te schakelen in een transitieproject naar een koolstofvrije en rechtvaardige samenleving voor iedereen. Wij vragen u om ook dat project op te starten en alle sectoren erbij te betrekken, om alle stakeholders toe te laten oplossingen aan te reiken en mee te bouwen aan een koolstofneutraal België.

7 - <https://www.rollingstone.com/politics/politics-news/bill-mckibben-winning-slowly-is-the-same-as-losing-198205/>

8 - https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2019-0078_EN.html

